

Naar een nieuw Openbaar Ministerie in samenspraak met de politie

---

Strategische doelstelling

Een strafrechtelijk optreden moet maatschappelijk relevant zijn

D.w.z. : Beteugeling strafbaar feit:

I° Binnen een maatschappelijk aanvaardbare termijn
(≠ redelijke termijn)

II° Op basis van een kwaliteitsvolle strafvervolgning

Daaraan gekoppeld

- ⊗ Proportioneel en maatschappelijk relevante gerechtelijke reactie
- ⊗ Herstel aangedaan leed
- ⊗ Eerbiediging recht op eerlijk proces en rechten van de verdediging

Bron: - Beleidsplan van het Openbaar Ministerie (2007)
- Strategisch plan van het Openbaar Ministerie (2008)

I° Een maatschappelijk aanvaardbare termijn

Doorlooptijden gerechtelijke onderzoeken Beeldvorming nationaal

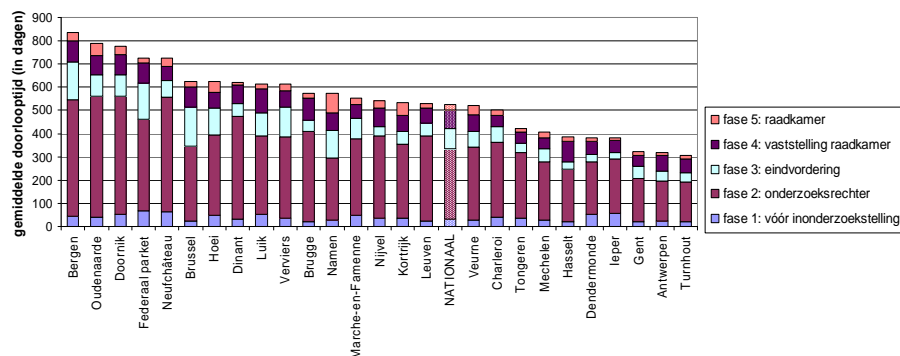
A. Algemeen

- ⇒ Totaal aantal gerechtelijke onderzoeken meer dan 2 jaar in onderzoek en op 10/01/2009 nog geen regeling rechtspleging: **6.138 dossiers**
- ⇒ Verschillen in doorlooptijd (zie grafiek volgende pagina)

I° Een maatschappelijk aanvaardbare termijn

Gemiddelde doorlooptijd (in dagen) voor de verschillende fases tussen de binnenkomst van de zaak op het parket en de regeling van de rechtspleging, per gerechtelijk arrondissement.

Bron: Doorlooptijden gerechtelijke onderzoeken: van de instroom op het parket tot het vonnis ten gronde, statistisch analisten bij het Openbaar Ministerie, 15 juni 2009

I° Een maatschappelijk aanvaardbare termijn

B. Ecofin misdrijven

- ⇒ Tussen 2004 en 2008 maakten de ecofin-zaken slechts 3,83 % uit van het totaal aantal inonderzoekstellingen;
- ⇒ De ecofin-zaken hebben de langst gemiddelde doorlooptijd tussen de binnenkomst op het parket en de regeling van de rechtspleging, namelijk 1.188 dagen (= meer dan 3 jaar);
- ⇒ Dit geldt in het bijzonder voor fiscale fraude: 1856 dagen (= meer dan 5 jaar);
- ⇒ In 2008 presteerden de rechercheurs van de ganse federale gerechtelijke politie volgende aantal uren "onderzoek":
  - ⇒ Voor fraude: 379.821 uren;
  - ⇒ Voor witwassen: 215.721 uren;

Bron: Doorlooptijden gerechtelijke onderzoeken: van de instroom op het parket tot het vonnis ten gronde, statistisch analisten bij het Openbaar Ministerie, 15 juni 2009

II° Kwaliteitsvolle strafvervolging

Vermijding technische vrijspraken door permanente controle ontvankelijkheid van de strafvordering en bewaking regelmatigheid van de strafprocedure.

Operationele doelstellingen

Nieuwe functies

- ⇒ Arrondissementeel Rangeerstation*
- ⇒ Magistraat Openbaar Ministerie belast met de interne kwaliteitsbewaking (zogenaamde scharnierfunctie)

* Arrondissementeel Rangeerstation: zie ook Nationaal Veiligheidsplan 2008-2011 – rubriek 8.2

Operationele doelstellingen

Nieuwe werkwijze

- ⇒ Werkgroep College van Procureurs-generaal: B 3
Bewaking doorlooptijden en strijd tegen de gerechtelijke achterstand
- ⇒ Draaiboek
- ⇒ Richtlijn
- ⇒ Intern werkdocument van het Openbaar Ministerie en evolutieve eindvordering
- ⇒ Samenwerkingsverbanden

Operationele doelstellingen

Nieuwe initiatieven

- ⇒ V.S.B.G.
- ⇒ Strafrechtelijk kortgeding

Nieuwe functies

Arrondissementeel Rangeerstation

Doel : Management van de complexe (gerechtelijke) onderzoeken

- Onderzoeken algemeen
- Onderzoeken ut singuli

Definitie complex onderzoek : Vereisten

- Complexiteit recherchedaden
- Spreiding over bepaalde tijd
- Significante inzet van researchcapaciteit

Wat en wie : Overleg, op basis van partnership, tussen Openbaar Ministerie – Politie – Onderzoeksrechter

Arrondissementeel Rangeerstation

Hoe :

Voorafgaande opstart onderzoek: **Voororiëntatie**

- Prioriteit
- Opportuniteit
- Beschikbaarheid van expertise en middelen
- Beschikbaarheid van capaciteit en behoud zo vereist

Bij onderzoek: **Bindende afspraken**

- Aflijning van het onderzoek (saisine: welbepaalde feiten)
- Duur
- Capaciteit
- Periodieke evaluatie van het onderzoek
  - ✓ Resultaten
  - ✓ Voortgang
  - ✓ Voortzetten en eventueel bijsturen

Magistraat Openbaar Ministerie belast met de interne kwaliteitsbewaking (zgn scharnierfunctie)

Wie :

Ervaren magistraat → sectiehoofd of leidinggevende

Wat :

- Bewaking capaciteit: gesprekspartner in rangeerstation
- Bewaking strafvordering: aanvankelijke, vervolgens permanente, controle ontvankelijkheid strafvordering, burgerlijke partijstelling en regelmatigheid van de procedure (art. 235*bis* § 6 Sv.)
- Bewaking gerechtelijk onderzoek:
  - Aflijning (controle vorderingsrecht)
  - Voortgang

Magistraat Openbaar Ministerie belast met de interne kwaliteitsbewaking (zgn scharnierfunctie)

Wat : (vervolg)

- Bewaking redactie en kwaliteit eindvordering
- Feedback aan politie

Hoe :

Ondersteuning door juristen

Nieuwe werkwijze

Werkgroep College van Procureurs-generaal B 3 Bewaking doorlooptijden en strijd tegen de gerechtelijke achterstand

---

Wie : Vertegenwoordigers van de ganse strafrechtsketen

(Vertegenwoordigers van het parket-generaal van het Hof van Cassatie, parketten-generaal en zetel van de hoven van beroep, parketten eerste aanleg, federaal parket, onderzoeksrechters, federale en lokale politie: zowel uit het Nederlands- als het Franssprekend landsgedeelte)

Wat : Overlegforum op basis van gelijkheid en openheid

Doel : Redactie draaiboek strijd tegen de gerechtelijke
achterstand en richtlijnen ter implementatie

Draaiboek

Strijd tegen de gerechtelijke achterstand – Beheersing en bewaking van het gerechtelijk onderzoek

Geeft een gedetailleerd overzicht van de uit te voeren opdrachten van interne kwaliteitscontrole door het Openbaar Ministerie (juridisch toegelicht en voorzien van rechtspraak en rechtsleer).

Deel I : Wijze waarop het O.M. vorderings- en controlerecht moet uitoefenen.

Deel II : Juridisch-technische ondersteuning met het oog op bewaking strafvordering en burgerlijke partijstelling.

Deel III : Werkdocument van het Openbaar Ministerie.

Richtlijn van het College van Procureurs-generaal

Bindende richtlijn voor gans het Openbaar Ministerie

- I.v.m. Het rangeerstation
- Magistraat interne kwaliteitsbewaking: o.m.
- Afbakening vorderingsrecht (inleidende en uitbreidende)
  - Controle strafvordering
  - Rol bij de regeling van de procedure Raadkamer
  - Intern werkdocument van het Openbaar Ministerie

Intern werkdocument van het Openbaar Ministerie en evolutieve eindvordering

Wanneer : Op te stellen in alle gerechtelijke onderzoeken met een te verwachten duurtijd van meer dan 6 maand.

Bevat : → Luik A : Inhoudelijke opvolging van het gerechtelijk onderzoek.

→ Luik B : Juridisch-technische checklist van alle facetten ontvankelijkheid strafvordering en regelmatigheid procedure.

Intern werkdocument van het Openbaar Ministerie en evolutieve eindvordering

Luik A

⇒ Inhoudelijke opvolging gerechtelijk onderzoek

- Organisatie continuïteit strafvordering
- Aftoetsing aan intern werkdocument van de politie (voorbeeld: werkfiche F.G.P. Antwerpen)

Voordeel * Elke moment juiste stand onderzoek en resultaten

* Gemotiveerde standpunten van O.M. inzake:

- Voorlopige hechtenis
- Franchimont
- Beslagen

* Nut voor vervanger - Opvolging titularis

* Permanente controle voortgang onderzoek

Intern werkdocument van het Openbaar Ministerie en evolutieve eindvordering

Luik A

⇒ Evolutieve eindvordering

Raster van de eindvordering wordt opgesteld bij aanvang gerechtelijk onderzoek en geleidelijk opgebouwd door inhoudelijke opvolging van dossier.

Pilootproject : - P.D.K. Antwerpen
- P.D.K. Hasselt

Samenwerkingsverbanden

Waarom : ⇒ Beeldvorming gerechtelijke arrondissementen

Bevolkingscijfers¹ en magistraten² per gerechtelijk arrondissement

¹ De cijfers komen uit het K.B. van 1 oktober 2008 (B.S. 27 oktober 2008)

² De cijfers zijn gebaseerd op gegevens meegedeeld door de FOD Justitie in juni 2007

Arrondissement	Aantal inwoners	Aantal magistraten
Brussel	1.632.907	119
Antwerpen	969.563	60
Luik	633.405	45
Dendermonde	610.050	30
Gent	597.473	39
Charleroi	571.382	39
Brugge	487.110	26
Leuven	475.816	20
Hasselt	447.117	18
Kortrijk	427.768	20
Turnhout	427.037	16
Bergen	423.356	26
Tongeren	379.573	15

Samenwerkingsverbanden

Bevolkingscijfers¹ en magistraten² per gerechtelijk arrondissement

¹ De cijfers komen uit het K.B. van 1 oktober 2008 (B.S. 27 oktober 2008)

² De cijfers zijn gebaseerd op gegevens meegedeeld door de FOD Justitie in juni 2007

Arrondissement	Aantal inwoners	Aantal magistraten
Nijvel	373.492	17
Mechelen	319.107	16
Doornik	305.359	16
Namen	296.494	18
Verviers	202.400	12
Oudenaarde	200.961	10
Dinant	168.886	12
Hoei	143.748	8
Ieper	127.024	7
Veurne	108.585	7
Aarlen	107.753	6
Neufchâteau	85.688	6
Eupen	74.169	4
Marche-en-Famenne	70.643	6

Samenwerkingsverbanden

⇒ *Voor kleinere entiteiten is er noodzaak aan samenwerking voor maximalisatie voorradige expertise en ter beschikking stellen ervan in functie van de kwaliteit en bewaking doorlooptijden.*

Wie :

⇒ Procureur des Konings – Arbeidsauditeur

Voorbeeld: gerechtelijk arrondissement Antwerpen

- Beleidsafstelling: - prioriteiten
- actieplannen
- overleg politie
- Dossiermatige aansturing en samenwerking
- Beheersmatig overleg ingeval van parallele bevoegdheden

Samenwerkingsverbanden

Wie :

⇒ Procureur des Konings – Procureur des Konings

Voorbeeld: Parket Turnhout – Mechelen
Parket Hasselt – Tongeren

- Deling kennis en specialisatie : referentiemagistraten
- Gemeenschappelijke nachtdienst : éénvormig beleid

⇒ Arbeidsauditeur – Arbeidsauditeur

Hoe : - Ontwikkelen van protocols in functie van win-winsituatie
- Sturing en ondersteuning vanuit Parket-generaal en Auditoraat-generaal

Nieuwe initiatieven

Nieuwe initiatieven

⇒ Inperking duur strafonderzoek en procedure

Wetsontwerp wijziging art. 216 Sv. houdende verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom (verruimde minnelijke schikking)

- Mogelijk voor Openbaar Ministerie tot eindbeslissing
- Op basis van openheid en vrijwilligheid verdachte
- Daadwerkelijke regeling van de schade

Nieuwe initiatieven

⇒ Bespoediging procedure strafrechtelijk beslag

Wetsontwerp wijziging art. 28*sexies* Sv. en 61*quater* Sv. houdende het strafrechtelijk kortgeding in geval van spoedeisendheid.

- Gemotiveerd verzoek rechtstreeks aan Kamer van Inbeschuldigingstelling
- Éénmalig verzoek